

Foto: Mats Andersson

Nils Landgren var den förste svensk som skrev kontrakt med tyska Act. Sedan har flera svenska artister kommit efter.

Svensk jazz blir tysk

BERLIN. Svensk jazz gör succé i Tyskland. Navet i utvecklingen är trombonisten och sångaren Nils Landgren. I veckan är han en av flera svenska musiker på en festival i Bayern

Svensk och tysk jazz har en gemensam nämnare - skivbolaget Act. I veckan som kommer manifesteras det på ett bayerskt slott. Centralfigur är tyskpionjären Nils Landgren.

- Det finns en otrolig potential i svensk improviserad musik, säger han.

Nils Landgrens andra karriär började 1991 på Jazz Baltica, en jazzfestival i Kiel. Det tyska genombrottet ledde till att han några år senare skrev kontrakt med den legendariske tyske skivbolagsdirektören Siegfried Loch och hans bolag Act.

Nils Landgren kunde resa sig efter några motiga år i Sverige på 80-talet. Sångaren och trombonisten hade inte direkt varit kritikernas gunstling och hade tappat lusten att sjunga.

- Jag fick mycket tillmälen i tidningarna. De hade säkert i viss mån rätt, men jag tog åt mig och det var rätt knäckande.

Så Tyskland blev en möjlighet att börja om?

- Kanske. Jag har inte tänkt på det, men jag började på nytt där, säger han.

I dag är Nils Landgren en etablerad tysk storhet. Hans senaste skiva, inspelad med det egna bandet Funk Unit, sålde guld i Tyskland. Han är konstnärlig rådgivare åt den nordtyska radions storband, professor på musikhögskolan i Hamburg och de närmaste tre åren är det den 52-årige värmlänningen som leder och sätter sin prägel på jazzfestivalen i Berlin.

Pionjären Nils Landgren var den förste svensk att skriva kontrakt med Act, sedan dess har en hel radda kommit efter.

- Tack vare mig är för mycket sagt, men det hjälpte väl till att jag fanns där, tror han.

Flera av de här artisterna framträder nu på den festival som bolaget arrangerar på Schloss Elmau i Bayern, inte långt från Garmisch-Partenkirchen. "Sverige möter Tyskland" är rubriken, svensk jazz verkar vara på väg att bli lika populär som svenska deckarförfattare.

På slottet framträder, förutom Nils Landgren flera gånger om, även gitarristerna Ulf Wakenius och Johan Norberg, basisten Lars Danielsson, det skivaktuella bandet Oddjob och sångerskan Viktoria Tolstoy, vars nya skiva produceras av Nils Landgren.

Pianisten Esbjörn Svensson, som omkom i en dykolycka i somras, var också knuten till Act och hyllas särskilt under en av festivaldagarna.

Nils Landgren säger att gemensamt för alla dessa är att de ingår i en tradition av improviserad musik som vårdats i Sverige och nämner namn som Lars Gullin, Jan Johansson och den i veckan avlidne Arne Domnérus.

- Det är ett fantastiskt arv att ta vara på och vi har blivit en samling med omtyckta musiker, det är jättekul. Sedan finns det en gemensam nämnare, en nordisk klang, som tilltalar en tysk publik, tror han.

Hur är jazzklimatet i Tyskland?

- Ganska likt Sverige. Skillnaden är att det bor 80 miljoner människor här, det blir något annat, det finns flera större städer och flera ställen att spela på. Med det amerikanska inflytandet efter kriget växte det fram en jazzrörelse i Tyskland. Senare försökte man frigöra sig från amerikanerna och det skapade det tyska jazzundret. Det finns en väldigt, väldigt stark jazztradition här, säger han.

Act-ägaren Siegfried Loch, 68 år, är en del av den. Längre var han Warners Europa-chef och drömde om att bilda eget, 1992 blev det verklighet.

- "Sigi" är en extrem eldsjäl och Act har gjort mycket för oss. Deras jobb slutar inte när skivan är klar, det börjar då. Alla drömmer ju om en karriär utanför Sverige och Act har blivit en oerhörd dörröppnare, säger Nils Landgren uppskattande.

För hans egen del har en hel värld öppnat sig. Hemma i Sverige leder han Bohuslän Big Band, Funk Unit spelar världen över, Nils Landgren är också medlem i det amerikanska storbandet Crusaders. Han är på resande fot 250 dagar om året.

- Jag har så kul, det är svårt att säga nej. Och jag kanske orkar hålla på eftersom jag inte gör samma sak hela tiden, säger han - på väg till slottet i Bayern.

Jan Lewenhagen